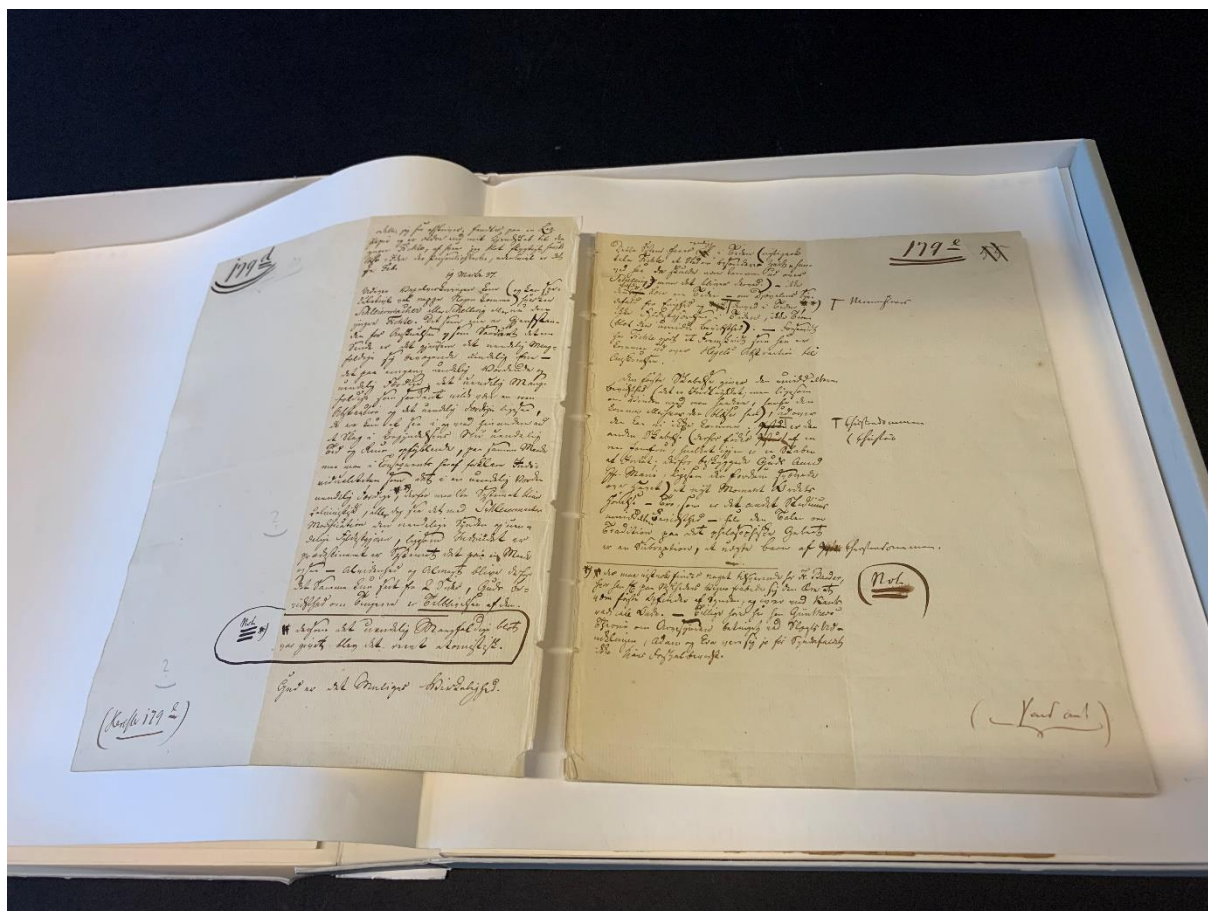

Rapport fra studietur til København og Aarhus 26.-29 april 2022

På digitaliseringsavdelingen til Det Kongelige Bibliotek fikk vi se manus fra Søren Kierkegaard som skulle digitaliseres og tilgjengeliggjøres.

Bakgrunn for studieturen

De siste årene har Arkiv i Nordland (AiN) hatt økt fokus på formidling mot publikum. Dette arbeidet har gitt uttelling og har ført til at vi ønsker mer kompetanse - særlig med tanke på digital formidling opp mot Bodø som Europeisk kulturhovedstad i 2024.

Våre danske kolleger har, på grunn av manglende nasjonale portaler, utviklet ulike løsninger for å formidle sine arkiver. Det finnes derfor mye kompetanse på digital formidling, av ulik art, i de danske arkivene. I 2017 var Aarhus Europeisk kulturhovedstad og det var derfor av særlig interesse for oss å finne ut hvordan Århusianerne jobbet opp mot kulturhovedstadåret.

Vi var også ute etter erfaringsutveksling vedrørende hvordan vi kan skape bedre løsninger for våre frivillige og koble enda flere opp mot AiN.

Arkiv i Nordland søkte Arkivforbundet og fikk tilslag på 35.000 kroner til en studietur til København og Aarhus. Tre av de ansatte deltok. Dette var leder for AiN, Ketil Jensen, fotoarkivar Espen Kjelling og teamleder for formidling Ida Jensen.

Det Kongelige Biblioteks digitaliseringsavdeling

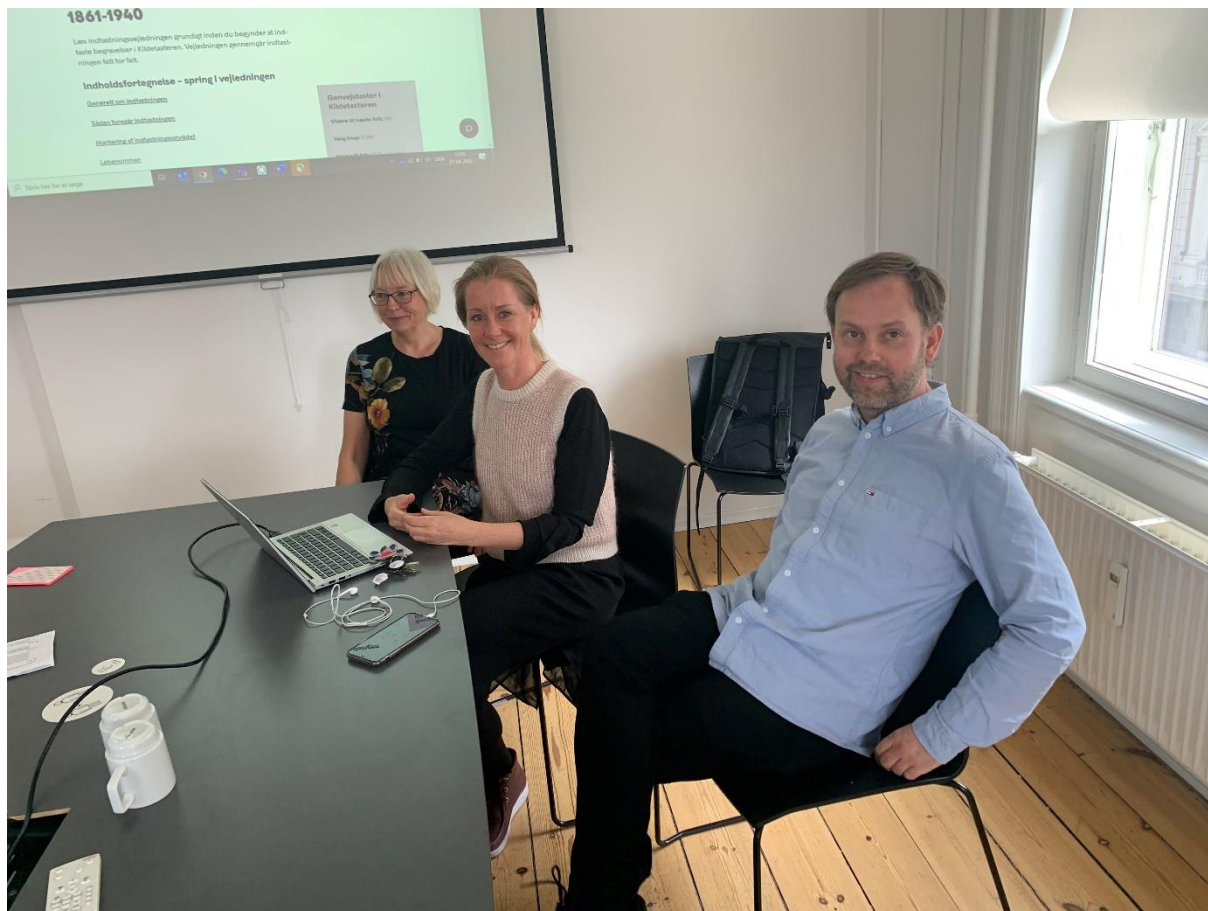
Med en stadig mer digital hverdag, der brukere forventer å finne materialet de forespør på nettet, var det interessant å besøke det Kongelige Biblioteks digitaliseringsavdeling. Her ble vi tatt imot av Maja Atterstig og Peter Thiesen. Vi fikk høre om hvordan de prioriterer hva som skal digitaliseres og hvordan arbeidet blir organisert. I motsetning til det norske Nasjonalbiblioteket har ikke Det Kongelige Bibliotek fått samme midler til å tilgjengeliggjøre materiale.

Vi fikk en omvisning i lokalene, der det blant annet satt mange studenter som jobbet i stillinger som gav dem rom for å arbeide i perioden frem til de var ferdigutdannet. Dette skaffet digitaliseringsavdelingen en viss frihet når det kommer til hvilke prosjekter som kan prioriteres.

Ketil Jensen, Espen Kjelling og Maja Atterstig etter omvisningen.

København Stadsarkiv

Vi ble tatt godt imot på København Stadsarkiv.

København Stadsarkiv jobber mye med formidling og bruk av frivillige. To fokusområder som vi deler med dem. Vi ble godt tatt imot og fikk en innføring i ulikt formidlingsarbeid som Stadsarkivet bedriver. København Stadsarkiv drifter kbhbilleder.dk som er en fotonettside med tusenvis av bilder fra København. Arkivet har en rekke frivillige som geotagger og legger metadata til bildene. De har også en rekke frivillige som jobber med transkribering av begravellesprotokoller. For sine frivillige arrangerer arkivet blant annet tastekafé der mer erfarne frivillige hjelper nybegynnerne. Måten arkivet legger opp til frivillig innsats i eget hjem med jevnlig samlinger for å sørge for faglig påfyll og sosialt samvær, sørger for mindre behov for arbeidsstasjoner i allerede fulle arbeidslokaler.

Et annet prosjekt som inspirerte var erindringsklubben der eldre møtes jevnlig og bruker arkivene som utgangspunkt for samtaler om gamle dager. Denne måten å bruke arkivene på er inspirerende og sørger for flere folkehelsefordeler.

Fredriksberg Stadsarkiv

Etter besøket på København Stadsarkiv syklet vi til Fredriksberg Stadsarkiv. Der ble vi tatt godt imot av flere av arkivets ansatte. Vi diskuterte ulike utfordringer som kommunale arkiver står ovenfor og likheter og ulikheter mellom kommunearkiver i Norge og Danmark. Vi fortalte litt om hvordan vi jobbet med ulike formidlingsprosjekter og vi ble presentert for måter som Fredriksberg Stadsarkiv jobbet med formidling gjennom blant annet byvandring. Arkivet hadde også noen samarbeidsprosjekt, som blant annet kbhbilleder.dk som København Stadsarkiv driver.

I tårnet på Rådhuset.

Vi fikk en omvisning i tårnet på Rådhuset, hvor arkivet er lokalisert. Lars fortalte oss om historien til kommunen som er omringet av København. Hvordan man har klart å holde på egen kommune og egen identitet.

Til sist fikk vi se på magasinene som rommet kommunenes arkiver.

Aarhus Stadsarkiv

Siste besøk på studieturen gikk til Aarhus Stadsarkiv. Arkivet flyttet i 2015 inn i nye lokaler og ble samlokalisert med blant annet Aarhus bibliotek. Dette gav muligheter for synlighet blant annet ved at man har mulighet å ha stand i gode publikumsområder der det ferdes mye folk. Vi ble møtt av en veldig hyggelig delegasjon som fortalte oss litt generelt om stadsarkivet, hvordan man jobber med formidling, ulike formidlingsprosjekt, oppsett av nettsider og ikke minst Aarhus 2017. Til tross for et forholdsvis lavt antall faste ansatte var det mye aktivitet og mange planer for formidlingsprosjekter. Stadsarkivet holdt byvandring, skulle sette opp infoskilt, hadde en podkast, nettsider med digitalisert materiale og drev med innsamling av fotografier fra Aarhus.

I RETRO-prosjektet bruker stadsarkivet Transkribus som verktøy for å transkribere vanlig håndskrift, gotisk håndskrift og trykt gotisk materiale til vanlig trykt skrift som er digitalt søkbart.

Vi snakket mye om formidlingsprosjektet som Aarhus Stadsarkiv gjennomførte i forbindelse med Aarhus 2017. Dette var et erindringsprosjekt der målet var at skoleelever i løpet av året skulle gjennomføre 2017 erindringsinnsamlinger med eldre i kommunen. Navnet på prosjektet ble derfor 2017 aarhusianere. Elevene fikk undervisning i forkant av intervjuet med innsikt i arkiv og hvordan intervjuene skulle brukes. De ble utstyrt med et spørsmålsskjema og dro på intervjurunde. Samtalene varte i alt fra 10 minutter til en time. I etterkant ble intervjuene transkribert og gjennomgått. I dag er det mulig å lytte til disse på lesesalen på Dokk 1.

Målet om 2017 intervju ble dessverre ikke nådd da det ikke lyktes å få alle skolene med på prosjektet, men det ble samlet inn hundrevis av intervjuer om folkene i Aarhus og deres tilknytning til byen.

Arkiv i Nordland har flere erindringsprosjekter som vi skal i gang med så det var meget interessant å høre om hvordan de hadde løst oppgaven og hvilke utfordringer de støtte på.

Oppsummering

I søknaden hadde vi listet opp en rekke institusjoner som vi ønsket å besøke i Danmark. Underveis i prosessen endret vi noe på disse da det viste seg at ikke alle var så relevante som først trodd. Vi er meget fornøyde med utvalget av institusjoner og måten vi ble møtt her. Vi kom tilbake full av inspirasjon og med ideer til prosjekter som vi skal begynne på. Dette spesielt knyttet opp mot bruken av frivillige, men også nye formidlingsprosjekter.

Vi har fått innspill på hvordan vi kan jobbe annerledes med prosjekter som vi allerede er i gang med - slik som det digitale formidlingsprosjektet vi planlegger opp mot Bodø 2024.

Vi vil takke digitaliseringsavdelingen på Det Kongelige Bibliotek, København Stadsarkiv, Fredriksberg Stadsarkiv og Aarhus Stadsarkiv for at vi fikk komme og dele erfaringer.

Til sist så ønsker vi å sende en stor takk til Arkivforbundet for støtten til studieturen. Det var gull verdt!

Aarhus Stadsarkiv delte mye formidlingskompetanse med oss.